

KÖZGAZDÁSZ

A MARX KÁROLY KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM LAPJA

I. ÉVFOLYAM, 17. SZÁM.

Ára: 30 fillér.

1959. DECEMBER 1.

Szeretettel köszöntjük a Magyar Szocialista Munkáspárt VII. kongresszusát

Rövid beszélgetés kongresszusi küldöttünkkel

Lapunk megjelenésekor már megkezdte munkáját a Magyar Szocialista Munkáspárt VII. Kongresszusa. Egyetemünkön a budapesti dolgozók képviselőjében dr. Haász

Hogyan készült pártszervezetünk a nemzetközileg is jelentős eseményre?

Egyetemünkön a kongresszusi előkészületek során — mondotta Bedő elvtárs — a vezetőségválasztó taggyűlések, a párttervezet és a tézisek vitájában

sikerült feltárni pártszervezetünk munkájának fő fogvatékosait, megjelölni a legfontosabb feladatainkat,

amelyek nemcsak összhangban állnak a tézisekkel, hanem éppen a tézisek vitájában láttuk meg a feladatok jó részét.

— A kongresszus lezárja fejlődésünk egy fontos szakaszát, s mérlegre teszi az

Mit vár a kongresszustól?

— Úgy érzem, a vita a tapasztalt pártmunkások hozzájárása az, hogy kicsiben a gazdasági és politikai élet minden területe képviselve lesz a kongresszuson, nagyon hasznos lesz számomra.

Különösen sokat várok a kongresszus ideológiai munkájától.

Hogy miért emelem ennyire ki a kongresszus ideológiai oldalát? — Elsősorban azért, mert társadalomtudományi egyetemről megyek,

Árpád és dr. Bedő Gyula elvtársak vesznek részt a kongresszus munkájában. Bedő Gyula elvtársat, a pártbizottság titkárát kérdeztük meg a kongresszus előtt.

elmúlt évek eredményeit. Mi is mérlegeltünk, s megállapítottuk, hogy bár a vitában elsősorban a hibákról, fogvatékosokról beszéltünk, egészében pozitívnak mondhatjuk munkánkat.

Oktatóink, dolgozóink és hallgatóink többsége ma a párt politikája mellett áll, s részt vállal végrehajtásából.

Akkor tudjuk igazán értékelni eredményeinket, ha visszagondolunk a három év előtti helyzetre, az ellenforradalmi eszmékkel megzavart fiatalokra.

az ország egyetlen Közgazdaságtudományi Egyeteméről, s mert oktatóink és hallgatóink között igen sok még a vitás, megoldandó kérdés.

— Egyszerű azt mondani, hogy segítséget várunk a kongresszustól. Persze, hogy élni tudjunk ezzel a segítséggel, hogy hasznosítani tudjuk fő célkitűzésünkben, az ifjúság szocialista nevelésében, ahhoz elsősorban magunknak kell sokat tennünk — alapította meg Bedő elvtárs.

Mit tehetünk saját magunk?

— Korszerűsíteni kell oktatási munkánkat.

Fokozottabban fel kell használnunk a szocialista tudomány újabb eredményeit,

mégjobban ismertessük meg hallgatóinkkal a szocialista országok, hazánk aktuális gazdasági kérdéseit. A KISZ-szel karöltve

el kell érniük, hogy fiataljaink áldozatkészek legyenek a szocializmus ügye iránt,

tanulják meg önállóan alkalmazni marxista tudásukat, s legyenek műveltebb, olvasottabb, tájékozottabb közgazdászok. Szeretnénk, ha olyan közgazdászokat biztosíthatnánk a népgazdaság részére, akik nemcsak elméletileg képzetek, hanem ismerik az életet, elsősorban a munkáséletet, maguk is dolgoztak az egyetemi tanulás előtt, becsülik a fizikai munkát.

Bedő elvtárs először vesz részt a párt legfelsőbb fórumának, a kongresszusnak a vitájában. Ezért kérdeztük meg tőle, mit érzett, mikor megválasztották küldöttnek?

— Minden kommunista boldog lehet, hogy ha ilyen nagy megtiszteltetés éri. Ezt magamra is értem. Nagyon boldog vagyok és még csak annyit fűzök hozzá, hogy

ez elsősorban a pártszervezetünk ellenforradalom óta végzett munkájának elismerése.

Gondolatok a második öt éves terv irányelveiről

A második öt éves terv kiskereskedelmi áruforgalmáról

Ezekben a napokban az egész országban párttagok és pártönkivüliek százezrei vitatják meg az MSZMP VII. kongresszusának és a második öt éves tervnek irányelveit. Érthető, hogy egész dolgozó népünk érdeklődéssel tekint a kongresszus elé, mert az hosszú időre meghatározza azokat a feladatokat, amelyeket a szocializmus alapjainak megteremtéséhez el kell végezni.

A második öt éves terv irányelvei behatóan foglalkoznak az életszínvonal alakulásával. Az irányelveknek megfelelően 1965-ig legalább 26—29

százalékkal kell növelni a munkások és alkalmazottak, valamint a parasztság egy főre eső reáljövedelmét.

Figyelembe véve, hogy 1965-ig az ország lakosainak száma kb. 10,4 millióra növekszik, továbbá azt, hogy a parasztság döntő többsége belép a termelőszövetkezetekbe és ezzel nagyobb pénzjövedelemre tesz szert, és áruvagysztása is növekszik, adója és üzemi kiadásai pedig csökkennek, a kiskereskedelem áruforgalma az 1958-as évről viszonyítva mintegy 40—45 százalékkal növekszik a második öt éves terv végéig.

egy 45—50 százalékosra becsülhető, különösen a konfekcióáruk és a műszárból készült cikkek fokozott forgalomnövekedése várható.

A tartós fogyasztási cikkek javára

Az átlagosnál jóval nagyobb 65—75 százalékos forgalomemelkedés várható a vegyesiparcikkek közül. A vegyesiparcikkek közül különösen nagy forgalomnövekedés várható az ún. tartós fogyasztási cikkekben.

1958-at 100-nak véve 1965-ben

Bútorból 80%

Porszívógépekből 158—160%

Padikefélekből 260—270%

Hűtőszekrényekből 8—8,5-szeres

Személyautókból kb. 5—6-szoros

Motorkérpárokból 135—140%

Televízióból kb. 5,5—6-szoros

Rádióból kb. 70%

forgalomnövekedés várható.

Különösen az iparcikkeknel és azon belül a tartós fogyasztási cikkeknel kell a kereskedelem áru kínálatát javítani, hogy mindig jó minőségű, gazdaság választékú áruk álljanak a vásárlók rendelkezésére. A mai modern tömegtermelésen alapuló ipar állandóan új és új cikkek termelésére képes. A kereskedelem feladata, hogy megfelelő piacismeret alapján irányítsa a termelést, hogy a cikkek választéka állandóan bővüljön.

Dr. Solymár Károly

Minőségi változás — a fogyasztói keresletben

Az életszínvonal fenti növekedése azonban nemcsak egyszerű áru forgalom-növekedést eredményez, hanem a fogyasztói keresletben egyre határozottabb minőségi változással jár. Az élelmiszerfogyasztás terén lényegesen jobban emelkedik az értékesített élelmiszerek forgalma: hús, vaj, tojás, konzervek, édességárak stb., az iparcikkek közül pedig főleg a tartós, nagyértékű fogyasztási cikkek iránt növekszik meg a kereslet: háztartási gépek, járművek, bútorok stb. iránt.

Életszínvonalunk növekedése

Élelmiszerek
Iparcikkek
Összesen:

1951	1958	1965
52.9%	48.8%	43—44%
47.1%	51.2%	56—57%
100.0%	100.0%	100.0%

A csökkenő élelmiszerárny ellenére az élelmiszerforgalom mintegy 25—30 százalékkal, a vendéglátás forgalma pedig kb. 30—35 százalékkal növekedik.

A jövedelemnövekedésre az élelmiszerek között legelőkeltebben reagál a hús, baromfi, tojás, sajt, vaj, konzervfélék stb. fogyasztása. Ezekből a cikkek közül lesz a legnagyobb

formalomemelkedés 1965-ig. Pl. húsból 138—140 százalék, baromfiból kb. 210 százalék, tojásból 165—170 százalék, tej és tejtermékekből 150—160 százalék, hús-hal konzervekből 190—200 százalék, sőt mirelite árukból — több mint négyszeres, forgalomnövekedés várható.

A ruházati forgalom növekedése 1958-tól 1965-ig mint-

Bemutatjuk...

Minden hónapban az ösztöndíj fizetésekor hosszú sor áll a pénztár előtt és ő fáradhatatlanul osztja a pénzt. Biztos mindenki ismeri az egyetem kedves, ősz hajú, mindig mosolygó pénztárosát, Bodnár Laci bácsit, aki már 1923 óta az egyetem dolgozója, s tavaly az egyetem átszervezésének 10 éves évfordulója alkalmából rendezett ünnepélyen kiváló munkájáért kitüntetését kapott.

Felkerestük, s megkértük, hogy beszéljen munkaköréről. Válaszában elmondotta, hogy munkája sok figyelmet és türelmet igényel. Sajnos, az amúgyis fárasztó és felelősségteljes munkát megnehezítik

Gazdát cserélnek a ropogós százások. Laci bácsi munka közben

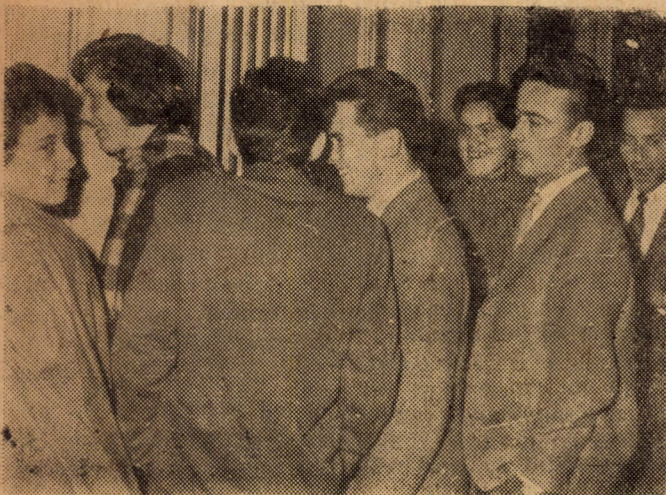
azok a hallgatók, akik a kitűzött időpont után jönnek az ösztöndíjért. Legtöbb a panasza az első évesekre.

Sok baj van a társadalmi ösztöndíjak kifizetésénél is. A vállalatok egy része nem tartja be a pontos határidőt.

Laci bácsi munkakörébe nemcsak az ösztöndíjak, a szociális juttatások, társadalmi ösztöndíjak kifizetése tartozik, hanem az egyetem összes készpénzbeli kifizetése is az ő kezén megy keresztül.

Bodnár Laci bácsi nagyon szereti a fiatalokat, türelmesen foglalkozik velük. S azt hisszük, hogy a diákok is hasonlóképpen szeretik őt.

További munkájához jó egészséget kívánunk és reméljük, hogy még sok évet tölt köztünk az egyetemen.

Mosolyognak, mert érdemes

Szökrön László felvétele

HÁROM ARAB FIÚ

Nehéz volt megtalálni őket, de a végén mégis itt ülünk együtt a III. emeleti teremben és beszélgetünk; három arab fiú, meg én, a magyar diáklány. Már felfelé jövet említettem nekik, miről van szó, ma már kollégáim szeretnék megismerni őket, három afrikai fiú miatt éppen a magyar Marx Károly egyetemen hallgatja a közgazdaságtant.

Bár tudják, miről van szó, mégis arra kérnek, hogy kérdezzek, nehéz még a folyamatos beszéd. Először a neveket kérdeim: Faddel Abbasz Haszab — nehéz így első hallásra. Leírom, ajánlkozik készségesen — nehéz nekem. Hamarosan a másik két név is ott fekszik előttem: Boufia Bel Kasszem, Bumaza Brahim.

Haszab, a korelső, magas, keskeny arcú fiú, kedves komolysággal keresi a megfelelő szavakat. Irákból jött, ahol szakiskolát látogatott. Mint diákszövetségi titkár

részt vett a függetlenségi szervezkedésben, s negyvennyolcban el kellett hagynia az iskolát. Sokat foglalkozott a szocialista országokkal, s mikor lehetősége nyílt, eljött tanulni hozzánk, hogy személyesen is megismerje életünket, új barátokkal gazdagodjon.

A másik kettő jó barát, még Svájcban kerültek össze. Kasszem Grenoble-ban járt egyetemre. Itt jobb — mondja boldogan —, Franciaországban nem barátkoznak az algériaiakkal. Itt mindenki szeretettel közeledik hozzájuk — hogy miért épp Magyarországra jött? Szereti a magyar népdalokat! Mint kisgyerek hallotta a rádióban, s valahogy nem tudta elfelejténi őket. Ahol ilyen dalok vannak, nem élhetnek szürke emberek — veszem ki a tört szavakból. Hirtelen elmosolyodik: „Kis kút, keresek kút” — kezd énekelni, s kópésan várja a hatást. Gólyabál... —

magyarázza, s én kicsit meghatva gondolom, hogy egy egyszerű kis dal néha többet tehet a népek barátságáért, mint kötetnyi könyvek.

Brahim, a harmadik, kis, köpcös, mindig mosolygó fiú. Ő is algériai, s Franciaországban tanult, mint ösztöndíjas. De ötvenhatban De Gaulle diktatúrája ellen zstrájkba kezdtek az algériai diákok, megvonták tőlük a támogatást, s így Brahim Svájcba menekült. A diákszövetség ottani szerve intézte el, hogy megkapja a magyarországi ösztöndíját. Véletlen volt, hogy ide került, de most már nem cserélne el senmivel. Beszélgetés közben gyakran előkerült a szóár is, s Brahim gyakorolt ujjai pillanatok alatt megtalálják a keresett kifejezést.

— Feltűnik nekem, hogy egy-egy között franciául beszélnek. Miért nem arabul, hisz ez az anyanyelvük? — Franciául könnyebb! — válaszolják komolyan. — Algériában franciául tanulnak az iskolában, az arab csak megtört nyelv... Dienes Judit

Hárs György szerzői estje a KISZ-klubban

Nem valami sohasem volt élményben részesültünk. Egy 23 éves, fiatal költő beszélt önmagáról, pályakezdetéről, munkájáról. Küzdelmekkel, történeti sorsfordulók, teli élete — mindnyájunké. Mégis olyan nagy lehetőség, ígéret bontakozott ki előttünk, melynek beváltásához teljes ember, egész élet kell.

Költészet korunkról, égető problémáinkról, ha kell hibáinkról szól, teljes nyíltsággal, őszinteséggel, segíteni akarással. Eppen ez magyarázza legvilágosabban eddigi pályájának ívelését, felfelé törő irányát. Nem az 1957-es helyzet, ellenséges szövegalkotással az „irodalmi légkör” vetette őt felszínre, hanem éppen költészetének nyílt, őszinte jellege — mondotta róla az est bevezetőjében Szabó György az Élet és Irodalom munkatársa.

Egész írói művészetének fő motívuma benne van ebben a szakaszban:

„Köte a céllal és oly szabaddan,

Mint lefogott áram a vérben
Arad az értelem ormairól,
Örökös igazra ítélt,
S kötődik meg népedben Forradalom,

Elolthatatlan és egyféléképpen.”

Itt találjuk költészetének másik vezérfonalát is. Nemcsak a forradalom énekese, hanem költői forradalmár is. Azon fiatal írókhoz tartozik, kiknek jelszava: „Lobogóknak József Attila”.

Szorgalmasan, egyúttal türelmetlenül, kemény munkával s egyszersmind széles lendülettel keresi az igazán új, a világtörténelmi megújulást kifejező formát és tartalmat. Míg állt a távolabb, mint a halvaszületett formalista játék és az anarchikus szertelenség. Igaz, költeményei elmélyedést, beleélést kívánnak, de melyik költőnél van ez másképp? Versei

közeljöttak mindnyájunkhoz, s ez nemcsak Mikes Lilla, Bodor Tibor, és Egressy István magas színvonalú művészi előadásának volt köszönhető.

Hárs György stílusára, szerkezeti és képi megoldásaira is

világnézete, költői állásfoglalása nyomja rá bélyegét. Többször, egyszerűen, s mégis sajátosan egyéni színességgel, plaszticitással ír. Talán ez az önálló hangvétel formálódott ki nála eddig legteljesebben. Verskompozícióin, képein még érződik József Attila és Radnóti hatása, de sokkal kevésbé, mint az fiatal költőknél várható lenne.

A teljesen új kommunista magyar irodalom kialakulásának napjait éljük. Új munka, új harc vár ránk is, s meg kell értenünk egészen a költő szavát:

„...nem fogok lapulni, míg van,
mi újra, s újra írni, szólni
hajt:
amit leírtam, nem magamnak írtam, —
szelet vetettem, várom a vihart...”

Művészettörténeti kör

November első napjaiban egyetemünkön a KISZ-klub vezetősége szervezésében két művészeti kör alakult meg: művészettörténeti és irodalmi. Összesen 65 fővel, ami elég jelentős létszám. A következőkben csak a művészettörténeti kör munkájából adunk ízelítőt, mivel ezzel általában is lehet adni a körökben folyó munkáról.

A kör kettős célt tűzött maga elé. Elsősorban elősegíteni a művészettel való szélesebb megismerkedést, másodsorban pedig a művészi ítéletképeség és vitakészség kifejtését. Főleg az utóbbi jelentős számunkra, marxista közgazdászok számára. Néha a világnézet és az ízlés között hatalmas űr tátong, s a kör megpróbálja az ízlés fejlesztésével ezt a maradékot el-tüntetni.

Hogyan is valósítja meg a kör ezt a kitűzött feladatot, mind a jelenlegi, mind az elkövetkezendő munkájában?

A kör november 2-án tartotta meg alakuló ülését, amelyen a felévi munkatervet szavazta meg: a modern festészettel való megismerkedést, négy, egymást kiegészítő követő vetített képes előadáson. Utána, mintegy betetőzésként az eddigi munkának egy nyilvános vitaest rendezése „A modern festészet problémái” címmel. Ezenkívül elhatároztuk, hogy megtekintjük a Drezdai Képtár vendégkiállítását. Újvári Béla, az Iparművészeti Főiskola tanárának személyében várakozáson felül sikerült megoldani a szakmai irányítás kérdését, aki társadalmi munkában elvállalta az első felévi előadások megtartását. Téma: a reneszánsz festészet összefoglalása volt, s ezzel mintegy alapot adott a következő korok festészetének tanulmányozásához.

Még ugyanezen a héten megvalósítottuk a tervezett képtárlátogatást is. A professzor végigvezetett bennün-

Nem ülök többet autóbuszra. Vég-eredményben nem azért költöm a drága forintokat, hogy szégyelljem magam egy plakátért. „Zártkörű” közgazdász-ból lesz az egyetem — azt hirdeti az autóbuszra másolt plakát — s az utazóközönség nevet rajta. Márpedig én nemcsak utazóközönség vagyok, hanem közgazdász is, s ezért nem tudok velük együtt nevetni. Bosszankodom. S ilyen előzmények után mégis elmentem a bárra.

Nem csalódtam. A közgazdászokat kivéve Budapest aprja-nagyja bejutott erre a számunkra rendezett zártkörű rendezvényre — s akik elővételben el-jelezték jegyet

NEMZETKÖZI POLITIKAI PLAKÁTKIÁLLÍTÁS

A fővárosi Szabó Ervin Könyvtár az MSZMP Budapesti Pártbizottságával közösen a pártkongresszus tiszteletére nemzetközi politikai plakátkiállítást rendez november 20 és december 8 között az Ernst Múzeumban.

A kiállításon 30 ország 300 válogatott plakátja szerepel. A választékosan összeállított kiállítási anyagot neves művészek és az MSZMP Budapesti Pártbizottsága munkatársai gyűjtötték össze.

A kiállítás célja, hogy a világ kommunista pártjainak és haladó nemzetközi szervezeteinek legszebb plakátjait mutassa be és ezen keresztül demonstálja a proletár nemzetköziséget és megismertesse a szocialista országok harcát a szocializmus építéséért, a kapitalista országokban dolgozó pártok harcát a kizsákmányolás ellen és minden kommunista párt harcát a békéért.

A kiállításról adott előzetes tájékoztató is már sokat ígért, mely szerint bátran ajánlhatjuk az egyetem hallgatóinak figyelmébe. Hasznos volna, ha a párt- és tömegszervezetek csoportos látogatást szerveznének a kiállítás megtekintésére, különösen a politikai oktatásban résztvevők gazdagíthatnák itt ismereteiket.

Megkezdtek munkájukat a KISZ-körök

Néhány nappal ezelőtt tartották első, mondhatni alakuló üléseit a KISZ-klub keretén belül működő körök.

Mindenütt — talán mégis leginkább a művészettörténet barátai között — élénk vita folyt a tervekről és feladatokról. Sor került a vezető titkárok megválasztására is.

A „Ki mit gyűjt kör” tagjai már felvették a kapcsolatot hasonló jellegű magyar klubokkal és külföldi összeköttetéseket is teremtenek. Az aulában levő fali szekrények valamelyikében állandó kiállításokat rendeznek majd a gyűjteményekből.

Az irodalmi és művészettörténeti kör ülései minden hallgatónak és oktatóknak számára nyilvánosak. Ebben a félévben a XX. század magyar és világirodalmával, illetve a francia impresszionizmussal kívánnak foglalkozni. A legközelebbi irodalmi ülésen Hemingway: Az öreg halász és a tenger című regényéről Gaál Gyula tart előadást.

MIÉRT?...

... dobálják el az egyetemi folyosón a cigarettá csikkjeit? Ha az egyetemen belül is bevezetnék a pénzbürséget, biztos mindenki meggondolná, hogy tele szeméti-e a folyosókat.

... volt olyan rövid életű a menzán a múlt év végén bevezetett háromféle választék az ebédről?

Tavaly hallgatóink nagy örömmel fogadták ezt az újítást. Nem lehetne ezen ismét segíteni?

„A zártkörű”

venni, boldogan tapasztalták, hogy a kapunál készséggel szolgálják ki őket — korlátlan mennyiségben. Néhány közgazdász azért besliszolt a tömeggel, főként öreg, végezt rókák, akik egy-két jelenlegi hallgatót is becsempészték magukkal. Ezek azután az aulában összetalálkozva örömteli zokogásra fakadtak, hogy lám, csak milyen jó, hogy a messi idegenben végre ismerős arcokra bukkantak.

Egyébként ez a bál annyira zártkörű volt, hogy a közönség létszáma is híven tükrözte ezt. Dehát fő a minőség — lényeg az, hogy a bál 90 százaléka közgazdász-mentes volt.

Komolyra fordítva a szót — az ilyen bálók nemcsak rendezvényeink, hanem az Egyetem hírnevét is csorbítják. Jó lenne, ha a jövőben a „zártkörű” közgazdászbalókat úgy rendeznénk, hogy az idezőjelet ne kelljen kitenni, s hogy azokon valóban közgazdászok vegyenek részt. Le-gyen ez a többi balónál valóban reprezentatívabb, nagyobb jelentőségű — igazi közgazdász találkozó. Valahogy olyan, mint az orvosbálók már hosszú évek óta.

Igaz, hogy ehhez sok munka és még több lelkesedés, kitartás szükséges. De azt hiszem, megé-ri a fáradságot!

Egri Mari

Ég és föld — szó szerint

A Kereskedelmi Kar legutóbbi taggyűlésén egy tagfelvétellel kapcsolatban néhány résztvevőnek az volt a véleménye, hogy a vallás szilárd erkölcsi normáit a szocializmus viszonyai között is helyes betartani. E cikk nem kívánja e kérdést teljességében tárgyalni, inkább csak felszólalás helyett, illetve felszólalásnak szánva e néhány gondolatot.

A vélemény nem egyedülálló

Sok, egyébként nem vallásos ember elmondotta már a fentieket, annak alapján, hogy osztálytársadalmak felépítményének különböző részei között sajátos „munkamegosztás” alakul ki. Az erkölcs hirdetője, apostola rendszerint a vallás, amely a mindenkori uralkodó osztály erkölcsi normáit hirdeti. Nem véletlen, hogy abban az időben, amikor a kapitalizmus harcolt a hatalomért a feudalizmus ellen, a legkiválóbb polgári gondolkodók a vallástól független erkölcsért harcoltak, az emberi erkölcsért, az embertelen vállalkozásokkal szemben. Ezért az a látszat, hogy erkölcsi normák csakis a vallásos keresztúttal közelíthetők az emberekkel. Így keletkezik az a téves felfogás, hogy egyház, illetve vallás nélkül odavan az erkölcs is.

Hozzátenném, manapság még azt is állítják, nem utolsó sorban egyházi sajtóban, hogy a kommunista erkölcs és a keresztény erkölcs szorosan egybevág, a kettő tulajdonképpen azonos.

Az emberszeretet célja

Az egyik legszebb, legigazibb emberi tulajdonság a szeretet. Az ember társas lény, céljait, vágyait, törekvéseit csak más emberek segítségével érheti el, sőt, minden célunknak, minden vágyunknak, álmainknak, törekvésünknek csakis más emberhez viszonyítva van értelme. Ki tagadná, hogy a szeretet egyike a legeszebb erkölcsi tulajdonságoknak? Ez a keresztény erkölcs egyik alappillére is. A kereszténység által hirdetett erkölcs szerint a szeretet alapvető célja: elsősorban annak megszerzésében segíteni, ami a legfőbb jó a világban, az örök élet elnyerésében. Ennek érdekében megengedhető még a „szent inkvizíció” is. Semmi túlzás nincs tehát abban, hogy az szereti legjobban embertársait, aki legjobban imádkozik értük, és legjobban foglalkozik hitük erősítésével.

Nem lehet tagadni (és miért is tagadnánk, amikor olyan igaz, olyan szép erkölcsi tulajdonság), hogy az emberszeretet a kommunizmus számára is az egyik legfontosabb. Csak hát, mi valahogy úgy tartjuk, hogyha az embereket szeretem, akkor elsősorban nem imádkozni fogok értük, hanem dolgozni — mégpedig azért, mert szerintünk az embereket szeretni annyit jelent, hogy boldoggá tenni őket — nem haláluk után, hanem haláluk előtt, nem az égen, hanem ezen a földön. Magyarul: ha az embereket szereted, akkor eszeddel, fejeddel, kezdeddel és szíveddel azon leszel, hogy az emberek számára embertelen körülményeket jelentő társadalmi viszonyokat megszüntessed, ami a kommunizmus számára semmi többet nem mond — de nem is kevesebbet —, mint azt, hogy küzdjünk a kizsákmányolás minden formája ellen, a minden ember számára nagyon is kézzelfogható, nagyon is „profán és földi jellegű” emberi boldogság nevében.

Igaz tehát, hogy a kommunizmus is, meg az egyház is az ember-szeretet jelszavát írják zászlajukra. De hogy mire irányul ez a szeretet az egyik esetben, és mire a másik esetben, az valóban olyan különbség (sőt ellentét), mint ég és föld, mégpedig ez esetben szó szerint.

...és módja

De nemcsak a szeretet célját értelmesszük ellentétesen, hanem a szeretet módját is. A kereszténység az öszövet-séggel szemben a szeretetet új módon értelmezi. Az öszövet-ség még több esetben felszólítja a zsidó népet arra, hogy „Isten ellenségeit” gyűlöljék. Az az új „a krisztusi szeretet” parancsában, hogy a gyűlölet

számú van a szeretet mellett. „Szeressétek ellenségeiteket is” figyelmezteti az Újszövetség számtalan helyen a hívőket.

Az igazság az, hogyha a szeretetet „élekre” vonatkoztatom, még valahogy csak el-megy a dolog ilyen módon. Bár ott is sok nehézség adódik abból, hogy a szeretet és a gyűlölet ilyen szigorúan el-vannak különítve egymástól (olvassák csak el Tammsaare: Pokoltanya új sántája című regényét.) Végképp lehetetlen-válik azonban a dolog akkor, ha a szeretetet földiekre vonatkoztatom. Ebben a „gyar-ló”, földi életben ugyanis az a furcsa helyzet, hogy jelen-leg nem szerethet az ember egyszersre mindenkit. Itt, ha szeretni akarom az emberek többségét, gyűlölnöm kell az emberek kisebb részét. Ha szeretem Földnélküli János mezőgazdasági földmunkást, herceg Eszterházy birtokai-ról, nem szerethetem magát a herceget. Egyszer csodálatosan szép, megrázó novellát olvastam. A novella tárgya a náci internálótáborok egyik megszokott eseménye: szét-választják az embereket, s egy részük most még munkára, a másik részük már most a halálkamrába indul. A szül-ők munkára mennek, a kis-gyerkeket pedig kézenfogva in-dulnak, s apró lábaik egy-egy lépéssel mindig közelebb vi-szik őket a halálhoz. A szül-ők szemében ott ül az iszonyat, hiszen egy részük sejt, más részük pedig pontosan tudja, hova viszik a gyerekeket. Hát tessék most azt mondani, hogy szeressem a fasizmus embertelen uralmát és hóhérait, ezekkel a kicsi, halálba induló gyerekekkel együtt. Groteszk,

még tréfának is, az ilyen fel-felszólítás. Az viszont kétségtelen, hogy hasznos, de nem nekünk, hanem annak a már önmagát túlélt társadalmi osztálynak, amelyet az ember-ség mind nagyobb tömegei-nek, mindenekelőtt pedig a munkásosztálynak jogos gyűlölete léteiben veszélyeztet. Nekünk semmi okunk sincs arra, hogy az ellenség elleni jogos gyűlöletet a felebaráti szeretet mindent elfedő takarójába burkoljuk, sőt, mivel a mi számunkra ez káros, meg kell magyarázni a szeretet igazi tartalmát.

Osztálycélok leplezése

Igaz, persze, hogy az embe-rek nagy része nem azért ke-re-si a szeretetet ott, ahol a gyűlölet hiányzik, mert tudato-san leplezni akar bizonyos osztálycélokat, egyszerűen csak azért, mert emberibbnek, igazabbnak látszik az a sze-retet, amely kizárja a gyűlöletet. Ezt a szeretetet azonban az osztályellentétes társadal-mak érdekellentétben alapuló viszonyai között csak az égb-e lehet kivéteni. Azzal azon-ban, hogy az égbe vetjük ki, a földön még nem szabadul meg az ember a gyűlölet sú-lyától és kötelességétől. Ha a társadalomban nem lesznek alapvető érdekellentétek, akkor valóban azt jelenti majd az emberszeretet, hogy „sose gyűlölj”. De csak akkor! Ezt pedig csak a kommunista tár-sadalom valósítja meg.

Előre is jeleztem, hogy nem tartok igényt a teljességre. Ezért vettem elő csupán egy-kérdést. Hasonló módon ki-le-hetne még egy sor kérdésben mutatni, — pld. a munka, az egyenlőség stb. — hogy meny-nyire ellentétesek a kereszté-ny erkölcs és a kommunista erkölcs formailag néha azonos-nak látszó, néha pedig azo-nosnak feltüntetett alapelvei.

Juhász Miklósné

Beszélgetés a „Vihar után” írójával

A Veres Pálné utcai kollé-giumot nemrégien meglátogatta Berkesi András író. Benne új tehetséget üdvözölhet a ma-gyar olvasóközönség. Proletár-családból származik, és most is a munkások között él.

Az esztendőben éppen olyan jártas, mint a tollfor-gatásban. Tizenkilenc éves korá-ban már országos irodalmi dí-jat nyert. A felszabadulás után az új hadsereg kötelékébe lé-pett, közben falujáróként is-merkedett a vidékkel. Jelenleg egy tudományos intézet vezető-je.

Az ellenforradalom alatt, a forró napokban fegyverrel a kézben harcolt a kommunisták oldalán. Bőséges élményanya-ga, írói adottsága és haladó vi-lágnézete tette lehetővé, hogy amit ír, érdekes és a valóság-nak hű tükrök. „Vihar után” cí-mű regénye, amelyről a kollé-giumi napon beszélt, izgalmas és lebilincselő olvasmány. Fő-hőse Török László páncélos honvéd, akit megszedt az el-lenforradalom. Az egyik hall-gató arra volt kíváncsi, hogy Törököt miért nem egyetemis-tának formálta meg, hiszen amint mondotta, az egyetemis-tákra volt a legjellemzőbb az eszmei zűrzavar. A valóság az, hogy eszmei zűrzavar nemcsak az egyetemeken, hanem máshol is jelentkezt — felelte az író.

Ha Törököt egyetemi hallga-tónak ábrázolja, ez csak mélyít-tette volna azt az 56 után el-terjedt nézetet, miszerint egye-temista ellenforradalmárral egyenlő.

A „Vihar után” szinte „vi-haros” gyorsasággal készült el. 1957 elején már nyomdába le-hetett volna vinni, de az ak-kor még erős reakció el tudta odázni kiadását. Végül a Zri-nyi kiadó vette partfogásba az író-t, s így könyve hamarosan az olvasók kezébe került.

Berkesi meghallgatására kö-rülbelül százötvenen gyűlte össze a klubteremben, ahová székhány miatt többen nem is férhettek volna. Amikor afelől érdeklődtünk, mi készítette a „Vihar után” megírására, ezt válaszolta: az emberek köny-nyebben megértik az igazságot

embersorsokon keresztül. Ezzel a könyvvel hozzá akartam járulni ahhoz, hogy a téveszmék minél hamarabb szétoszol-janak.

Berkesi termékeny író. Je-lenleg két regénye van nyom-dában. Egyik a „Kopjások”, amely szintén izgalmasnak ígérkezik mert az amerikai Ku-Klux-Klanhoz hasonló, 1919-ben alakult magyarországi terrrorszervezetről szól. A má-sik egy egyetemista tragédiájá-val foglalkozó szocialista ka-landregény. (A Zrinyi kiadónak az a véleménye, hogy a socia-lista kalandregények hiánya az oka annak, hogy a könyvesbol-tokból kiszorult ponyvaregé-nyekért a zúgpiacokon 50—100 forintot sem restellenek kérni.) Berkesi azonkívül filmet is ír, meg egy kisregényt, amelyet lehet, hogy majd színdarabnak is feldolgoz. Mi várjuk újabb alkotásait, és őt magát is, hogy minél előbb látogasson el is-mét közénk.

Dudás Péter

Tanáraink

a felsőbb pártszervekben

A budapesti pártterkekez-len a Budapesti Pártbizottság tagjává választották: dr. Haász Árpád tanszékvezető egyetemi tanár elvtársat.

A MSZMP IX. kerületi Pártbizottság tagjává választották: Vörös Gyula tanszék-vezető docens és Forgács Ti-bor docens elvtársakat. A IX. kerületi revíziós bizottság póttagjává választották: Mol-nár Imréné könyvtári cso-portvezető elvtársat.

A budapesti dolgozókat ok-tatóink közül a VII. párt-kongresszuson dr. Haász Ár-pád tanszékvezető egyetemi tanár és dr. Bedő Gyula ad-junktus, az egyetemi pártbi-zottság titkára képviselik.

NEKEM ROSSZUL ESETT...

VÉLEMÉNYEK A KISZ TAGFELVÉTELEKRŐL

A Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség (KISZ) az elmúlt évek fiatalok harci szövetsége. A KISZ a Magyar Szocialista Munkáspárt ifjúsági tömegszervezete, a KISZ a párt vezetésével a munkásosztály forradalmi elmélete, a marxizmus-leninizmus alapján működik.

A Népszabadságban nemrég megjelent Nagy Richárd, a budapesti KISZ-bizottság első

Milyen felvételi követelményeket állítunk a tagok elé?

kérdetűk meg Herédi Kálmánt, az egyetemi KISZ-bizottság szervező titkárát.

„A KISZ-be jelentkezéstől azt kívánjuk, minthogy a KISZ politikai szervezet, hogy egyetértően pártunk politikájával, aktívan támogassa és megvalósításából erejéhez mérten kivége részét, politikailag megbízható legyen, továbbá jól végezze tanulmányi munkáját. Aki tehát be akar lépni a KISZ-be, bizonyos többletmunkát kell végeznie a KISZ-en kívüliek átlagánál, hogy meggyőződjünk róla, belépése erősíteni fogja a szervezetet.

Az utóbbi időben többen a KISZ felhígulásáról beszélnek. Ez helytelen. A létszámnövekedés nem jelenti a szervezet felhígulását, gyengülését, hanem a politikai munka elhanyagolása árt a szervezetnek. Az utóbbi viszont létszámtól függetlenül károsan befolyásolja a KISZ fejlődését.

Ha a létszámnövekedés állandóan javuló politikai munkával párosul, vagy különösen, ha annak egyes követelménye, ez szervezetünk erősödését, a KISZ és a kívülállók jó kapcsolatát jelenti.

A szervezet megerősítése érdekében vezettük be a követelmény-rendszert, egyelőre csak az egyik karon. Az ott szerzett tapasztalatok alapján későbbiekben szélesíteni kívánjuk.

Hogy látja a kívülállót?

S hogy látja ezt a kérdést a hiszen kívüli Papp László III. éves számvetésszakos hallgató.

„Nekem rosszul esett, amikor a kiszesek egyszer vitáztak valamin és mikor oda mentem hozzájuk, akkor elhallgattak. Nem tudom miről beszéltek, de nem hiszem, hogy olyanról, amit egy parasztszármazású hallgató ne hallhatott volna. Ezt helytelennek tartom, mert esetleg elhidegüléshez vezethet.

A kiszeseknek többet kell törődni a szervezeten kívüliekkel, felkarolni őket

Sok jelentkező van a felsősök között

Bakonyi Imrét, a IV. évfolyam külker-szak KISZ-csoportjának vezetőjét a felvételek vitájáról kérdeztük meg.

„A felvétellel kapcsolatban a taggyűlésen élénk viták szöttek lenni. Ezek sokszor személyi ténnyel folynak. Szerintem a felvételi helyes irányban halad. Nem lehet állítani, hogy túl nagyok a követelmények, de azt sem, hogy túlságosan kicsik. Sok jelentkező van és nehéz elbírálni a tagokat.

Véleményem szerint az elbírálást egyénenként kell elvégezni és figyelembe kell venni az illető adottságait.

A KISZ-csoport hogyan fordult a KISZ-en kívüliekhez, a jó kezekt-e a jó kollektíva kialakításával szélesíteni a KISZ szimpatizánsainak táborát — érdeklődtünk a továbbbiakban Bakonyi Imrétől.

„Két éve még korántsem volt ilyen jó a helyzet. Az emberek azóta közelebb kerültek egymáshoz. Ez egyrészt az időnek, de főképpen a kiszeseknek köszönhető. A csoportban ösztönre légkör alakult ki, élénk politikai viták vannak és ebben aktívan részt vesznek a KISZ-en kívüliek is. A társadalmi munkákra közülük sokan jelentkeznek és sikerült magunkkal ragadni a KISZ-en kívülieket is. A jó kollektíva kialakításához hozzájárultak a közös kirándulások és egyéb rendezvények is.

A pártalapszervezet véleménye

Végül utolsó kérdésünkkel: mely irányú-e az egyetemünkön az alapszervezetben

titkárnak „Pesti fiatalok” c. cikke adta az ötletet. Valójában hogyan is áll egyetemünkön a KISZ és a hiszen kívüliek viszonya, milyen kérdések merültek fel a tagfelvételeknél. Több elvtársat kerestünk fel azzal a szándékkal, hogy megtudjuk, miként látják az ezzel kapcsolatos problémákat.

vánjutt ez a KISZ Központi Bizottság kidolgozott elvei szerint.

Egy KISZ-csoportvezető véleménye

A most bevezetésre kerülő követelmény-rendszer mellett hogyan látja eddigi felvételi munkánkat és hogyan képzeli el a jövőt Hajdu Pál III. éves könyvvitel szakos KISZ-csoportvezető.

„Olyan tagokat veszünk fel a KISZ-be, akik emelik a szervezet színvonalát. A mennyiségi növekedés ne menjen a minőség rovására. A jelentkezéstől meg kell követelni a szakmai és politikai tájékozottságot és azt, hogy véleményét meg merje mondani, merjen vitatkozni. Sajnos, azonban nálunk a csoportban ezen a téren elég nagy hiányosságok vannak. A csoport politikailag passzív.

Szerintem bizonyos választ van a KISZ-esek és a hiszen kívüliek között. Ennek megfoghatóan okai vannak, gyökerei talán az ellenforradalomig nyúlnak vissza. A csoport negyven tagjából csak ötven KISZ-tagok. Mi KISZ-tagok már megpróbáltuk ezeket a gátakat leküzdeni különböző rendezvényekkel és kirándulásokkal, a tagokat egymáshoz közelebb hozni, de minden próbálkozásunk meghiúsult a többiek közönyén.

egyrészt azért, hogy bevonják őket a munkába, másrészt, hogy megtudják, ki érdemes arra, hogy felvegyék tagjaik sorába.

En egyébként DISZ-titkár voltam. A KISZ-t az ifjúság számára nélkülözhetetlennek tartom. A KISZ-nek a politikai nevelésben élen kell járni, azt irányítani kell és ezt szerintem el is látja a KISZ. Már tavaly jelentkeztem és azóta végzek is munkát a KISZ-ben. Szeretném, ha KISZ-tag lehetnék.

a KISZ-szervezet építése? — dr. Kubik István elvtársat, az általánosokari pártvezetőség tagját kerestük fel.

„Véleményem szerint, mondtam Kubik elvtárs,

a felvételeknél helytelen a sok bürokratikus forma, ami sokszor azt eredményezi, hogy a felvételek sokáig elhúzódnak és mégsem alapos az elbírálás. A felvételt köröktől bizonyos többletet kell megkövetelni, de sajnos, nem mindig érvényesül ez a szempont.

Vannak emberek, akiknek a felvétele nem erősítette a KISZ-t. Bizonyos mértékig a KISZ-szervezet nem eléggé cselekvőképes. Nagy baj, hogy a már felvett tagokkal nem foglalkoznak kellőképpen. Ez elhanyagolt terület.

Bírálunk kell a KISZ-t azért is, mert nem hajtotta végre maradéktalanul a párt-szervezet határozatát, amely pedig elősegítette volna, hogy jelentősen javuljon a KISZ és a kívülállók kapcsolata.

Arra a kérdésre, hogyan akarja a párt-szervezet a jövőben támogatni a KISZ munkáját, a következő választ kaptuk: A párt eddig nagyon is támogatta, sőt bizonyos esetekben szinte agyondajkálta a KISZ-szervezetet. Ez helytelen, mert gátolja a KISZ önálló tevékenységét. Pedig a kiszeseket önálló kezdeményezésre akarjuk nevelni. Úgy érzem, hibáztunk abban, hogy elhanyagoltuk annak az ellenőrzését, vajon végrehajtják-e elvi javaslatokat. Kéves konkrét, ellenőrizhető fel-

adatot adtunk a KISZ-nek, ezért többet fogunk adni.

★

Nem véletlenül vettük cikkünk mellé a KISZ szervezeti szabályzatának néhány sorát. A „Pesti fiatalok” című cikk néhány olvasója aggodalmát fejezte ki, hogy fel akarják higitani a KISZ-t. Mások úgy vélik, igaz van, hiszen nálunk különösen a III.—IV. éven (ahol sokkal kisebb a KISZ-tagok aránya, mint az alsóbb évfolyamokon) tapasztalható bizonyos elzárkózottság, hanyagság, maximalizmus, bürokratikus huzavona a tagfelvételeknél. Egyes KISZ-vezetők nézetében, sőt gyakorlatában is tehát vitás a KISZ-tömegszervezet jellege, az élenjáró fiatalok harci szövetsége elvének elismerése mellett.

Ezért szólaltattunk meg különböző területeken dolgozókat. A véleményezők több szemléletet, helytelen nézetet is képviselnek. Hajdu elvtárs túlságosan is éles határvonalat húz a KISZ-tagok és kívülállók közé. Kiemeli azok passzivitását. Félt, hogy munkájuk eredménytelensége épp ebből az egyoldalúságból fakad.

Bizonyára segítene a kölcsönös megítélésben, ha a csoport közösen megbeszélne ezt a bizonyos „passzivitást”. S tanulságul mások számára szívesen vennénk, ha lapunkban beszámolnának erről.

Mindenki szívére tette helyesen, hogy „birtokon belül” a KISZ-tagoktól is meg kell követelni a munkafegyelmet, a tanulást, a politikai magatartás bizonyos fokozatát.

Szóvá kell tennünk, hogy a hanyagság lehet talán a legfőbb oka annak, hogy nem eléggé a szervezeti építés. Bár elismerik, hogy sok jelentkező ügyében nem döntöttek régóta, a riportert hiába kérdezte a KISZ-bizottságon, az alapszervi vezetőségi tagtól: hányan várnak kb. egy éve felvételre, bármilyen válasz nélkül — nem tudtak felelni neki. Reméljük, ezek után elkészítik a statisztikát is!

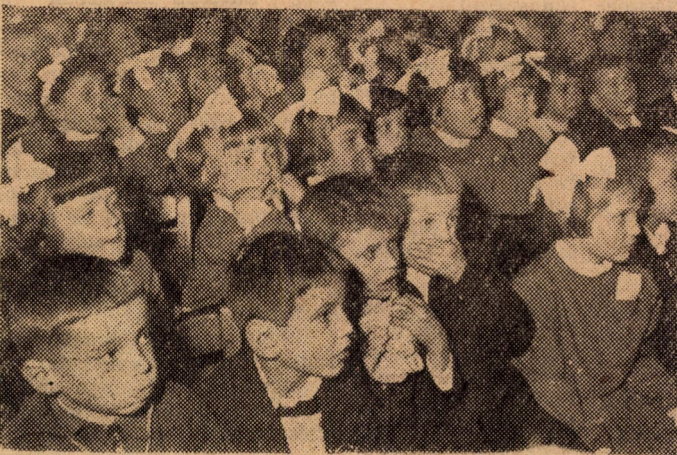
Lapunk ezzel a cikkel azt akarja elősegíteni, hogy a helyes elvek egységesen valósuljanak meg. Csak vázlatosan érintettük a szervezeti építés ügyét. Szeretnénk azonban, ha minél többen elmondanának véleményüket, kiegészítenék a fentieket.

Palánkai Tibor

A Gyermekvárosban jártunk

Táncosaink a „Székely Ferkó” című darabot mutatták be nem kis sikerrel a főtí Gyermekvárosban

Néha derült, néha sírós a hangulat a gyermekek között, de megértte, hogy láthaták

Szőkrón László felvétele

Csillagtúra

November 22-én, vasárnap egyetemünk fiataljainak vállalkozó szellemű része csillagtúrán vett részt. A túrát a KISZ-bizottság szervezte, az „Ifjúság a szocializmusért” próba keretében. Eredetileg, vagy négy-öt százan jelentkeztek, de sajnos, a szombat esti és éjjeli eső miatt a nagy szám végeredményben 150-re apadt. Ezek tényleg vállalkozó szellemű fiatalok voltak, elsősorban azért, mert vállal-

ták a várható nehézségeket, a csúszós, sáros hegyoldalon és azt, hogy esetleg bőrig áznak. Csak mellékesen emlitem meg, hogy a nem kollégistáknak a hegymászásnál is nehezebb problémát kellett megoldani, ugyanis le kellett szerelni a szülőket és a rokonság aggályoskodását. Mert ugye, ki látott már olyat, hogy épeszű ember, egy esőre hajló ősi hajnalon elindul hegyet mászni — méghozzá vasárnap!

150 BÁTOR „VITÉZ”

Egyszóval a kérdéses vasárnapon reggel nyolckor, mintegy százötvenen gyűltünk össze a hűvösvölgyi indulási helyen. Tizenöt-húszas csoportokat alakítottunk, majd megkapva az útirányt és az iránytűt, „rövid vágásban” megkezdjük a túrát. Eppen ideje volt, mert a várakozástól már kicsit vacogni kezdett a fo-

gunk. A rövid vágta után megmászunk egy közeli dombot. Felérve a tetőre, arckunk kezdte felvenni természetes színt, vagyis kezdett színe lenni. Ezután gyorsan leszaladtunk a domboldalon, mert közben észrevettünk egy másikat, sokkal nagyobb dombot, és mivel útirányunk is ezt írta elő, hozzáfogtunk a megmászásához.

SZAKMAI — VAGY IFJÚSÁGI KÉRDÉSEK?

A domb tetején tárt karokkal várt az „állomásfőnök” és néhány kérdésre kellett válaszolni a csoportnak. A kérdéseket — néhány kivétellel, mint pl. „mi a szerepe a gyarmatoknak a kapitalizmusban?” — jól választották meg. Mert ugye, ez egy olyan kérdés, amit magában mindenki tud és nem szükséges külön föltenni. De hogy bemutassak egy szerintem jó kérdést is, amit mindenkinek tudni kellett volna, volt egy ilyen, hogy: sorold fel a pénz funkcióit, különös tekintettel a sorrendre! Az elsősök becsü-

letére legyen mondván, ők általában tudták ezt a kérdést, de a felsősöknél sok esetben nemcsak a sorrend, hanem maguk a funkciók is gondot okoztak.

(Szerencsésebb lett volna, ha a kérdéseket az ifjúsági mozgalom történetéből veszik.)

A következő állomásnál betájtoltuk magunkat, és mint a vakrepülő (mert közben meglehetősen sűrű köd ereszkedett le), elindultunk a vált irányban. Köztünk és a vakrepülő között csupán annyit a különbség, hogy ők tényleg nem látnak semmit és

eljutnak a célba, mi pedig hozzájuk viszonyítva elég jól látnunk, csak éppen a célt nem értük el. Rövid mászkálás után legnagyobb meglepetésünkre egy állomáshelyre értünk. Itt tudtuk meg, hogy néhány állomást kihagytunk. Mégis töretlen lelkesedéssel vettük tudomásul a „harci feladatot”, melyet a túra utolsó szakaszára kaptunk. A feladat feltételezte, hogy néhányan eltörték a lábukat és ezeket nekünk kell elsősegélyben részesíteni, valamint a segélyhelyre szállítani. Kiválasztottuk a „töröttlábúakat”, főleg a jelenlevő „gyengébb nem” könnyebb fajsúlyú tagjai közül és végrehajtottuk a harci feladatot.

KELLEMES TÚRA VOLT!

Amikor a segélyhelyre, vagyis túránk végállomására értünk, tudtuk meg, hogy immár a Hármashatárhegyen vagyunk. A társaság a kirándulás vidám hangulatát folytatva, indult hazafelé.

Azt hiszem, mindannyian, akik ezen a kiránduláson részt vettünk (még azok is, akik másnap az izomlázról „szenvetnek”), egyetértünk abban, hogy igazán kellemes, hasznos délelőttöt töltöttünk együtt. Ha a próba minden követelményét sikerül ilyen szellemben megoldani — tehát összekötni a kellemes haszonnal —, akkor a próba teljesíti a hozzá fűzött reményeket, hozzájárul az ifjúsági szocialista szellemének megerősítéséhez.

Gaal Gyula

KÉT DOLGOZAT

Borítólapjuk fehérsége büszkén csillog az ablakon beszűrődő őszi napfényben. A lapok mögött két fiatal közgazdász első önálló munkája pihen az asztalon. Dr. Forgács Tibor elvtárs, a Belkereskedelem Gazdaságtana tanszékének docense választotta ki a III. éves közüzemi gyakorlati dolgozatai közül.

— Bár a végső kiértékelés még nem történt meg, kétségtelenül e két dolgozat a legjobbak közül való. Majosi Géza és Uttry Imre dolgozatában látszik, hogy felhasználja azokat, amit az Egyetemen tanult. Itt mutatkozik meg, hogy

a statisztika nem kinzöeszűk, amelyet azért találtak ki, hogy a hallgatóknak még egy vizsgájuk legyen, hanem az elemző munka módszere, amelyet itt látunk önállóan felhasználni. Majosi elvtárs dolgozata a piackutatás problémáit öleli fel, olyasmint tehát, amellyel a Budapesti Marhavágóhíd és Húsfeldolgozó Vállalatnál még nem foglalkoztak. Következtéseit a vállalat túlzottan tartja, én azonban Majosi elvtárs-

nak adok igazat. Uttry elvtárs esetében a Férfiruhakonfekció Vállalatnál már foglalkoznak piackutatással, de a meglevő adatokból a statisztikát és az elemzési módszereit ő is önállóan kezeli. Mindkét dolgozat „DK-ülésre való, s úgy látszik az előzővekő években az igenlő lényegesen magasa színvonalú disszertációk keznek majd hozzánk — fűlta össze véleményét Forgács elvtárs.

Budapest húsellátásával foglalkoztam

Majosi elvtársat a folyosón kaptam el. Szívesen beszél a témáról, mosolyog a bajusza alatt, amikor elmondom, hogy miről szeretnék vele beszélni. (Lám a hansági tábor egyeseket bajszos férfikká edzett.)

— Társadalmi ösztöndíjat kapok a vállalatától. Nem volt könnyű dolgom. Belker-szakos létemre iparvállalatnál voltam és az értékesítés adataiból kiindulva foglalkoztam Budapest húsellátásával. Ugyanis a KÖZÉRT a főváros marhavúsellátását jó részét a vállalat termékeivel végzi, tehát a rendelkezésemre álló adatok jól reprezentálják a kereslet alakulását. Dolgozatomban végighúzóódik a piackutatás szükségessége, amelyet a jövőben csak a KÖZÉRT és a Vágóhíd közös munkája segíthet elő. TDK-ülésre közösen készültök Tóth Gyurkával, aki a Sertésvágóhídon működött üzemi gyakorlaton.

Uttry Imre elmondja, hogy csökkentett munkaidővel szer-

ződéses viszonyban áll a Férfiruha Nagykereskedelmi Vállalattal. Dolgozatában elemzi a vállalat áruforgalmi jelentőségét, beszámol a vállalatnál folyó piackutatás eredményeiről. (Ő is ebben a munkában vesz részt.) Foglalkozik a nyugat-német konfekcióipar hasonló munkájával a vállalatnál megtalálható folyóiratok alapján és elemzi négy megye és Budapest áruforgalmát, területenként, szektoronként figyelemmel kísérve a szezonális ingadozást.

— Meglepő, hogy egy hónap alatt a rendelkezésre álló adatokból ilyen messzemenő következtetést von le, — írja az egyik vállalat tervosztály vezetője. Úgy érzem, ez a dicső, elismerő mondat mindkét dolgozatra vonatkozik. Mások is, akik neve itt most nem kapott helyet, de a vállalatoknál ugyanolyan jó munkát végeztek és jeles dolgozatot írtak. Összintén gratulálunk.

Követendő példa

A Rudas László-utcai leánykollégiumban a november 24-én nagyon eltért a szokásos kollégiumi estektől. (Egyébként reméljük, hogy ezután ez lesz a „szokás”.)

Máskor alig lehetett lehívni a lányokat, most már fél órával előbb mindenki lent volt a társalgóban. „Valami volt a levegőben”. Ez a „valami” egyébként már hetek óta foglalkoztatta a lányokat. Gede Teréz III. éves iparszakos hallgató vezetésével régóta készültöttek, hogy Ady Endre születésének 82. évfordulóját méltóképpen megünnepeljék. S a fáradságos munkának meg is volt az eredménye.

Az értékes méltatáson kívül néhány, igazán művészi interpretációnak is tanúi lehetünk. Ilyen volt Drahota Szabó Róza tolmácsolásában „Párizsba beszökött az ősz” s a híres „Elbocsátó szép üzenet”.

A legnagyobb érték mégis az a határtalan lelkesedés, ami a szereplők munkáját, s az est után a hallgatókat jellemezte. Elhatározták, hogy még sok ilyen hangulatos irodalmi estet rendeznek.

DEZSÉRY LÁSZLÓ EGYETEMÜNKÖN

November 16-án este, zsúfolt terem előtt tartotta előadását Dezséry László, a szocialista erkölcs és illem kérdéseiről. Tudnivaló, mennyire foglalkoztatják ifjúságunkat ezek a kérdések, mennyi még a nyitott probléma, így érthető az a nagy érdeklődés, ami az előadást fogadta.

Dezséry elvtárs valóban sok kérdésben adott útmutatást, beszélt arról, mi is valójában a szocialista erkölcs, s milyen követelményei vannak az illemmel kapcsolatban.

Az előadások után sok kérdést tettek fel a hallgatók, melyek alkalmat adtak Dezséry elvtársnak néhány újabb probléma megvilágítására. Reméljük, minél hamarabb viszont látjuk Dezséry elvtársat egyetemünkön.

Dr. László Imre

egyetemünk rektor-helyettese 1959. november 24-én beszámolt a Szovjetunióban egy éves tanulmányútja során szerzett tapasztalatairól. Ismeretetésére visszatérünk.

„A tervgazdálkodás problémáiról”

Írt kandidátusi disszertációját védte meg eredményesen november 19-én Dr. Szabó Kálmán, a politikai gazdaságtan tanszék docense.

„JAZZ-VERSENY”

December 6-án délután 5 és este 8 órai kezdettel a budapesti egyetemek legjobb jazzzenekarai mutatkoznak be egyetemünkön. A Műszaki Egyetem diákkonföderáció tagú Accord, az Eötvös Lóránd Tudományegyetem 12 tagú Tavasz és a Közgazdaságtudományi Egyetem 7 tagú Ifjúsági jazz-zenekarának műsorát kitűnő énekszámok és konferanszié teszi majd színesebbé.

MIKULÁS-BÁL

December 5-én egyetemünk megrendezi hagyományos Mikulás-bálját. A Magyar Rádió Tánccszenekara játszik. A vendégeket a kapuban a Mikulás fogadja.

Lapzártakor jelentik: A Kereskedelmi Kar november 28-án, szombaton este dísznótoros vacsorával egybekötött műsoros klubestét tartott. A vacsora, a műsor és a hangulat egyaránt kitűnő volt, csak a három deci bor bizonyult egyesek számára kevésnek.

FIGYELEM

A menzairoda felhívja mind azokat a figyelmét, akik menzajegyet akarnak vásárolni, minden hónapban 23–26-ig vegyék meg a jegyeket. Azok, akiknek ingyenes menzajegy jár, a hirdetőtáblán megadott időpontban vegyék fel a menzajegyet. Azok a csoportok, akik kirándulást szerveznek, legkésőbb szerdaig jelentsek be, hogy az ebéd- és vacsorajegyek ellenében milyen hideg kosztot kérnek.

A Közgazdász

új szerkesztő bizottságának névsora:

Avar János, Bácskai Tamás, Bernáth Tivadar, Bögre Katalin (felelős szerkesztő), Egerszegi Mária, Fodor László, Fogaras István, Gellért György, Gergely István, Gulyás József, Gyurkó Lajos, Konti Ferenc, Molnár Sándor, Németh Ferenc, Nyíri Károly, Palánkai Tibor, Polgár Edit, Rezső Margit, Sásdi István, Simai Mihály, Zelkó Lajos.

4 KÖZGAZDÁSZ

A könyvvitel szakos hallgatók üzemi gyakorlatáról

A III. éves könyvvitel szakos hallgatók közül azok, akik az ipari kérdések iránt érdeklődnek — a múltbeli tapasztalatok alapján — ebben az évben is a Csepel Vas- és Fémműveknél voltak üzemi gyakorlaton.

A tröszt különböző vállalatainál 2–3 hallgató más-más témát tanulmányozott. Így fennállt az a lehetőség, hogy a hallgatók az egyes vállalatok különféle problémáit alaposabban megismerjék és az egyes megoldásokat a vállalatok között összehasonlítsák. A Számviteli tanszék és az üzemi instruktorok közötti rendszeres kapcsolat is elősegítette, hogy a hallgatók igen jó munkát végeztek. Ezt bizonyítják a benyújtott szakdolgozatok is, amelyek közül a Csepel Vas- és Fémművek Igazgatósága a legjobb három dolgozatot egyenként 300 Ft pénzjutalommal részesítette.

Igy Czako Imre: „Az utóalkuláció megszervezése és elemzése a Motorkerékpár-gyárban”, Sári Katalin: „A termelési folyamat könyvvitelének megszervezése a Csőgyárban” és Szatmári Pirok: „A termelési könyvvitel elszámolásának kérdései az Acélműben” c. dolgozatért kapott jutalmat. E munkák számos esetben olyan kérdésekre is feleletet adtak, amelyeket a vállalatok munká-

juk közben is hasznosítani tudtak.

Többen a mezőgazdaságban voltak üzemi gyakorlaton. Ezek a hallgatók munkájuk során nemcsak arra szorítottak, hogy a mezőgazdasági, elsősorban a termelőszövetkezeti számviteli tanulmányozzák, hanem jelentős segítséget nyújtottak több Győr és Fejér megyei termelőszövetkezetnek a kettős könyvviteli rendszer bevezetése során. Novák Elek és Darabán Béla a termelőszövetkezetben kifejtett eredményes munkájukért pénzbeli jutalomban is részesültek.

Négy könyvvitel szakos hallgató Csehszlovákiában volt üzemi gyakorlaton. Ezeknek alkalmuk volt megismerni több csehszlovák gyárat, áruházaikat, jártak többek között Prágában, Karlovy Varyban, megismerkedtek a Prágai Közgazdasági Főiskola számvitel szakos diákjaival is. Üzemi gyakorlatuk során tanulmányozták a csehszlovák iparvállalatok szervezetét, számviteli rendszerét, számlakeretét. Emellett sok kulturális élményben is részesültek.

Ilyen módon az üzemi gyakorlatok valóban az elmélet és a gyakorlat helyes összekapcsolásának eszközei bizonyultak, amelyből legtöbbet elsősorban a részt vevő hallgatók tanultak és hasznosítottak.

Levél Moszkvából

Lapunk egyik számában hírt adtunk arról, hogyan végeztek nálunk üzemi gyakorlatukat a szovjet gazdaság-földrajzos hallgatók. Most, ha-

zaterésük után kedves hangú levélben köszönik meg a szíves fogadtatást és elragadtatással számolnak be élményeikről.

„...Nehéz megmondani mi vésődött legjobban emlékeztünkbe; az ország természeti szépsége, a kitűnő magyar konyha vagy a bor, mely sokkal jobban ízlett a tokaji, egri pincékben, mint egyébként. Különösen örülünk, hogy megismerhettük hazánk gyönygét: Budapestet, mely olyan szép, hogy nehéz szavakban kifejezni. Gyakran sétáltunk a városban és néztük a napfényben fürdő utcákat, hidakat. Gyönyörködöttünk a pesti estében, a csillogó reklámokban és kirakatokban. S minél jobban megismertük, annál jobban szeretjük ezt a várost.

A legérdekesebb azonban az volt, hogy személyesen is meggyőződhattunk arról, hogyan építi munkaszerepét, energikus, nagyszerű népetek az új, még gyönyörűbb szocialista Magyarország.

Drága barátaink! Egyidősek vagyunk veletek, nekünk együtt kell dolgoznunk és együtt kell osztoznunk az örömben és bánatban. Találkozzunk tehát gyakrabban; segítsük egymást; legyen közöttünk igazi barátság!

Szívélyesen és örömmel fogadunk benneteket, ha Moszkvába jöttök...”

Diákhét köznapok

Csalódás

Nálunk „történt, amit hallotok, Másutt ily regényes dolgok nem történnek”...

Két fiatal — egy fiú és egy lány —, mint az már általában lenni szokott, udvaroltak egymásnak. Az igazi szerelem nem riad vissza semmiféle áldozattól — s ennek ékes bizonyítékát láttuk az elmúlt napokban.

Ilyenkor, november végén már mindenkinek körmére égett a katalógus — s a szűk kontingenst bizony sokan kimerítették. Szerelmes ismerőseinknél is ez volt a baj. S, hogy egy ártatlan intézmény, mint a katalógus, milyen gonosz

indulatokat képes felszínre hozni, azt eddig senki se gondolta volna.

A fiú kétségbeesetten vágyódott egy szabad délelőttre, mely enyhítene a hétköznapi szorongásait, s felvidítené a komoly tudományok terhe alatt roskadozó, s ezért már-már búskomorság felé hajló fiatal lelkét.

Megszánta őt gyengéd szerelmese, s mint egy önfeláldozó hitves, új Rozgonyi Cicelle, elküldte őt, hadd pihenjen szegény, töltse szabadon délelőttjét mindkettőjük zavartalan boldogsága érdekében. Elment az ifjú és a kislány maradt.

Maradt, mert szeret előadásra járni, mert nem akart soha lógni, ő buzog a tudásvágytól — mert szerelmes.

Katalógus volt, s miután a kislánynak volt még egy szabad „vegyérték”, ezt átadta lelkének, s saját neve helyett szerelmesét írta fel a katalógus cédulára.

Am a sors kegyetlen. Mert a pletykáéhes barátnő ebben az időben éppen a Puskin Moziban járt, s éppen meglátta a „szerelmes” fiút, amint egy másik lány kezét önfeladottan szorongatva élvezte a filmet.

Ilyen az élet...

Megkezdődött

A jól sikerült asztalitenisz bajnokság befejezése után november 16-án megkezdődött a küzdelem az „egyetem legjobb teremfoci csapata” címért. Iparos fiúk indították el a labdát az egyetem tornatermében, kétszer tizenöt perces úttára, hogy eldöntsék, melyikük léphet egy lépcsőt előre a döntő felé.

E sorok írásakor már „félidőig” jutottak az egyes csapatok. Megkértük Pákozdi József sporttársat, a KISZ VB. sportfelelőset, hogy tájékoztassa lapunk olvasóit a verseny eddigi lefolyásáról és tapasztalatairól.

„Huszonnyolc hallgatói, két tanári és két külker akadémiai csapat vesz részt a bajnokságban” — kezdte tájékoztatását Pákozdi József.

„Tekintettel a túljelentkezésre a versenybizottság kénytelen volt 5–6 hallgatói csapat indulási kérelmét visszautasítani. Az egyes karok egy csoportot képeznek, míg mellettük egy vegyes csapatot is létrehoztunk, két tanári, két külker. akadémiai és négy hallgatói csapat részvételével. A csoportokon belül egymással játszanak a csapatok a csoport-elsősegért, kiesési rendszerben — a sorolásnak megfelelően. A három kari első helyezett és a vegyescsoporth győztese jut a négyes döntőbe, ahol körmérközősen döntenek el a helyezéseket. A tavalyi versenyszabály van most is érvényben.

Mikor kezdődik a döntő? — „Ezen a héten már megkezdődik a döntő küzdelem, amely december 7-re fejeződik be. A döntőben a gólarányt is figyelembe vesszük.”

Végül Pákozdi elvtárs kéri a hallgatókat és oktatókat, hogy minél többen látogassák a döntőket és sportszerűen buzdítsák a csapatokat. „Kérem a versenybizottság nevében a magukról megfelelőkedett, sportszerűtlenül viselkedő „drukkerokat”, hogy mellőzzék a sportszerűtlen bekiáltásaikat, megjegyzéseiket — mint pl. „Gyuri, puha vagy” — amelyek nem segítenek, hanem az egyes magukról megfelelőkedett játékosok kiállításához vezetnek” — fejezte be nyilatkozatát Pákozdi József.

„Hazudnak is”

Furcsa dolgokat hallottunk a héten az egyetemen. Egyesek azt híresztelték, hogy néhány lányhallgató felelősségre vontak, amiért hosszú nadrágban jártak, s a jövőben az egyetemen nem szabad hosszú nadrágban járni, tilos a dohányzás, s a lányok nem festhetik ki magukat.

Megdöbbenve hallottuk ezt a képtelen mende-mondát, s rögtön siettünk illetékesekhez, hogy mielőbb tisztázzuk a fentieket.

Az igazság az, hogy öt kislányt és két fiút valóban felelősségre vontak azért, mert a lányok rövid, szűk, felsliccelt nadrágban járnak, s a fiúk közül egyik lábszárra csavarodó, túlzottan széles felhajtójú nadrágban jár, a másik pedig kihajtott ing alatt selyemszallat hord a nyakában.

Ez minden jóízű ember szemét bántja.

Természetesen a hosszúnadrág, kifestés, cigarettázás és divatos öltözködés ellen senkinek nincs kifogása, ha az a jóízű határán belül marad.

Az illetékes szervek helyes és jóindulatú figyelemztetéséből kóholt rosszindulatú pletykák, hazugságok ellen minden jóézésű hallgatónak érelyesen fel kell lépnie. (egri)

SPORT

Teremfoci

Idén a IV. évfolyam általános B. csapatának a színeiben a mi szobánk is benevezett a fenti címmel jelzett nemzeti vetélkedésre.

Csapatunk átlagos életkora 22 év, s ha ehhez még hozzá tesszük, hogy ketten életükben sem rúgtak labdába, kiaváló eredménynek nézhetünk elibe.

Mint e sportág szakértője, azonnal hozzáálltam a szervezéshez. Felkerestem a „Sportszerek Örét”, hogy érdeklődjem a többi csapat formáját illetően. Gyula bácsitól megtudtam, hogy sötét ló vagyunk és antitalentumoknak tartanak bennünket. Az előbbi persze kétségbe voltam, ugyanis mi egészen más állatnak szoktuk titulálni egymást, az utóbbit pedig alátámasztottam a játékszabályok újszerű értelmezésével.

Például amikor tudomásomra hozták, hogy ha a labda a tetőt érinti, az ellenfél szabadon rúg, megkérdeztem: — Honnan? — Ahol az eset történt! — A plafonról? — Mire elcsukló hörgés volt a válasz.

Első meccsünkön Hóos János, kollégiumi titkár, centetünk, indította el a labdát, ami aztán a félidő folyamán nem is került többé vissza hozzánk. Ellenfelünk sportszerűtlenül kihasználta, hogy nem tudjuk eltalálni a labdát

és a félidőben féltucat gólt rúgott. Mesélik, hogy a nézők csak azért nem vertek meg bennünket, mert látták, hogy amúgy sem kapunk levegőt.

A második félidőben Masa I. véletlenül eltalálta a labdát. Góll! Erre megtáncosodott a Lajos, és megmutatta, mit tud egy KISZ-titkár helyettes. Öt gólt rúgott.

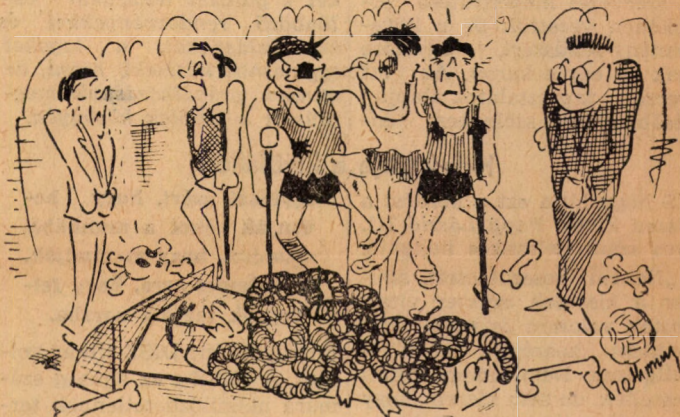
Kár, hogy utána túl vitte az alapvonalon a labdát, s amíg elsősegélyben részesítették, elhúztam egy öngóllal.

Egy utolsó fergeteges hajrával azonban sikerült javunkra fordítani az eredményt és 9:7 arányban megnyertük a derbit.

A nézők tombolva ünnepeleket és a vállukon vitték le bennünket a pályáról. Meg az ellenfelet is, ők sem tudtak már menni.

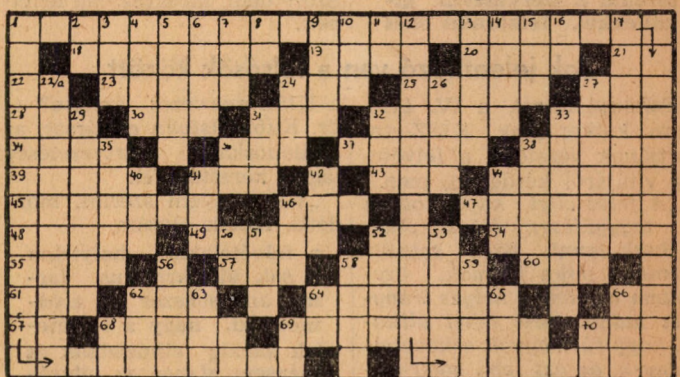
A következő fordulóban nagy szerencsénk volt: elmaradt a mérkőzés. A tanári önkény nem engedte ellőgni a csapatot. Így kénytelen volt sportszerető ellenfelünk újabb időpontot választani, és addigra elmúlt az izomlázunk. Kár, hogy a harmadik gólunk után lerúgtam a saját szélsőnket. Negykezláb ment le a pályáról. Ugy látszik, még nem voltunk összezokva.

Mindenesetre jó volt egy kis testmozgás. Lement a pocak, felengedtek a berozsdosodott izmok és... igaz is, kikaptunk 7:3-ra. (Kérész)

Teremfoci után

Keresztrejtvény

József Attila egyik verséből idézzük azt a versszakot, amely eredetileg kimaradt a költeményből, s később is csak mint töredék szerepel. Beküldendő az idézet és a verse címe.
Az idézet a vízszintes 1., 45. és függ. 1., 12. sorokban található. Beküldési határidő: december 10.
Vízszintes: 18. Gúnyos rosszindulat. 19. Cítál. 20. Női név. 21. Az ...től az óceánig. 22. Igéző. 23. József Attila szerelme. 24. Olasz haragok. 25. Az „Ubor-kafa” szerzője. 27. FOMT. 28. Ilyen név is van. 30. FOSZ gyűjtőszómnév (fonet.). 31. Orosz mentek (fonet.). 32. Nem régi bárszing. 33. Olasz dolgok. 34. NVRS. 36. Becézett női név. 37. Német király. 38. Régi középsikola betűhiánnyal. 39. Udvariasság tessek. 41. Víz nevelővel. 43. Hidegvérű gerinces. 44. A költő, akihez József Attila „Egy költőre” c. verse íródott. 46. Női név. 47. A család pénzszerzője. 48. Motoz keverve. 49. I. u. 476 előtti. 52. Meztelen test a képzőművészetben. 54. Kialakul, kifejlik. 55. BBBBB. 57. Csonthéjas gyümölcs. 58. Aranybarna. 60. Török fajú nép, fordítva. 61. Ritka női név. 62. Csapadék. 64. Rákóczi fogságának színhelye. .... n. 66. Személyes névmás. 67. Titkoszó. fordítva. 68. Nagy orvos és pszichológus, akihez J. A. „Amit szivedbe rejtessz” c. versét írta. 69. Mergesítő. 70. Arvizelelőse építmény.

Függőleges: 2. U. M. 3. Kemény, nyers, angolul (fonet.). 4. Ilyen eszűkös is van. 5. Mithológiai alak, aki megkövült a fájdalomtól. 6. Ghana fővárosa híbasan. 7. Olasz enyém nőnemben. 8. Helyrag. 9. Becézett női név. 10. Férfinév. 11. Fordított kötőszó. 13. A Szovjetunió területén élő nép. 14. A földkéreg egyik rétege. 15. ETN. 16. A „Doktor Senki” c. regény szerzőjének neveje. 17. Ilyen dalt is írt Arany János (ék. h.). 22/a. Elhagyni valamit. 24. Becézett női név. 26. RBIL. 27. Futballisták. 29. Rendőrségi alapszervezet támaszpontja. 31. Dunántúli folyó. 32. UOH. 33. Össze-vissza futkos a lakásban. 35. Vég nélküli női kelme. 36. Részvénytársaság. 38. Tatjana apja az Anyeginben. 40. Francia hős (fonet.). 42. ... és amo. 44. Hátvéd (fonet.). 46. Irodalommal foglalkozó. 50. Az „Üllői úti fák” c. költemény szerzőjének neveje. 51. Fordított spanyol folyó. 52. ARFS. 53. Egész, teljes. 56. Szomszéd nép. 58. Híres színészünk egyenesen (Sándor). 59. Felő ellentéte. 62. A munka alap-egysége. 63. ÖÜÖ. 64. KO. 65. ITV. 66. Német nap (fonet.). 68. FE. 69. A „Csigalépcső” c. film írója. 70. GÁ.

2. REJTVÉNY-SZELVÉNY

KÖZGAZDÁSZ

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja. Megjelenik kéthetenként. Szerkesztő: a szerkesztő bizottság. Felelős szerkesztő: Bögre Katalin. Szerkesztőség: Bp. IX., Dimitrov tér 8. III. 381. Telefon 186–850 (13-as mellék). Kiadja: Hírlapkiadó Vállalat. Bp. VIII. Bihai Lujza tér 3. Felelős kiadó: Csollány Ferenc. Nyomatott a Szikra Lapnyomdában.